

איפה שיש קוקה קולה יש חב"ד

הוא כעס על הקב"ה ויצא לשייט, אך דווקא במרחקים הוא התעורר.

איך מזהים מי הוא יהודי

בשנות השמונים הייתה ישיבה של חב"ד בקראקס, ונצואלה. באותן שנים, הרבי היה שולח קבוצת בחורים מניו יורק לחזק את הישיבה, ביניהם היו יוסף מרוזוב וזלמן קארפ. כתלמידי ישיבות חב"ד בכל מקום בעולם, שהולכים ביום שיש אחר הצהריים לחפש יהודים כדי להניח איתם תפילין, גם הם נהגו ללכת למרכז העיר, לשם הגיעו תיירים רבים וביניהם גם יהודים.

אחרי קרוב לשנתיים בעיר, הם פיתחו שיטה לזהות מי מהתיירים יהודי. הם גילו שאותם תיירים שמיהרו לצלם את הבחורים החב"דניקים, הם בדרך כלל התיירים היהודים, כי רק יהודים התלהבו לפגוש יהודים אחרים במדינה זרה. מיד כשראו שמישהו מצלם אותם, הם היו ניגשים ושואלים, "סלח לי אתה יהודי?"

כשהתיירים היו אומרים שהם מופתעים שגם בקראקס מסתובבים חב"דניקים, הם היו עונים, "איפה שיש קוקה קולה יש חב"ד", ומציעים להם להניח תפילין. כשאותם בחורים סיימו שנתיים של שליחות בקראקס הם חזרו לנו יורק לישיבה המרכזית של חב"ד ב-770.

יום אחד, בעוד זלמן קארפ יושב בישיבה ולומד, נכנסה קבוצת תיירים ל-770. הרב קסטל שהדריך את הקבוצה, שאל האם מישהו רוצה להניח תפילין. ואז זלמן שומע את אחד מהמבקרים אומר לרב קסטל, "אתה יודע, גם כשביקרתי בקראקס, מישהו שאל אותי אם אני רוצה להניח תפילין". הרב קסטל ענה לו, "אתה יודע, איפה שיש קוקה קולה יש חב"ד". אותו אדם נדלק ואמר, "כן, הבחורים ענו לי את אותה תשובה".

האורח הביט סביבו בהשתאות על הבחורים שישבו ולמדו, ואז זיהה את זלמן. הוא

צעק, "זה הוא! זה הוא!" הוא רץ לעבר זלמן וחיבקו בשמחה.

זלמן לא ידע מה אותו מבקר רוצה ממנו. כשנרגע מעט, התיישב לידו וסיפר לו את סיפור חייו.

"אני לא מאמין יותר באלוקים"

שמו ד"ר מלווין דיימונד והוא גר בניו ג'רזי. הוא נולד להורים ניצולי שואה שהיגרו לארה"ב, התחילו את החיים מאפס, והצליחו מאוד. כשבנם יחידם נולד, הם כבר היו אנשים אמידים, והרגישו חלק מיהודי ארה"ב, וכך הם חינכו את בנם. האבא היה נשיא בית הכנסת המקומי. הם ערכו קידוש בליל שבת וכו', אבל בזאת הסתכם היהדות בבית.

כשמלווין היה בן למעלה מארבעים ובעל משפחה משלו, קיבל אביו רגשי חרטה על כך שלא העניק לו חינוך דתי ולא שלח אותו לבית ספר יהודי. יום אחד אמר לו אביו, "אני רוצה שתבוא איתי בשבת לבית הכנסת". מלווין לא היה מוכן לשנת את הרגליו. כף רגלו כמעט ולא דרכה בבית כנסת, ופתאום להתחיל לבוא כל שבוע?! זה לא בשבילו. אביו הפציר בו שוב ושוב, בסוף איבד את סבלנותו והודיע לו שאם לא ימלא את בקשתו היחידה הוא ינשלו מהצוואה. מלווין ידע שאביו מבטיח ומקיים, ואם הוא לא ישתף פעולה הוא יפסיד את הכול.

מלווין החליט לבוא לבית הכנסת כל שבת. הוא היה מגיע לבית הכנסת עם ספר קריאה, יושב מאחורה וקורא. לאביו זה לא הפריע, הוא רצה שבנו יבוא בשבת לבית הכנסת, ואת זה הוא השיג.

אבל אז קרה דבר נורא. הוריו היו מעורבים בתאונת דרכים קשה. שניהם שכבו בבית הרפואה במצב קריטי ונאבקו על חייהם. מלווין התפלל לקב"ה שיציל אותם, וגם תרם הרבה צדקה לזכותם. אבל לא עבר הרבה זמן ושניהם נפטרו. "אני לא מאמין יותר באלוקים", אמר מלווין לאשתו. אשתו החליטה שהם צריכים להחליף אווירה, ולנסוע להתרענן במקום אחר.

הם החליטו לנסוע לוונצואלה. מספר ימים לפני הנסיעה, שני בחורים חב"דניקים נקשו על דלת משרדו. מלווין אמר להם שהוא לא מעוניין ושיעזבו אותו, אבל הם לא ויתרו. הם אמרו לו, "אנחנו רק רוצים לדבר". הוא שאל אותם, "כמה כסף אתה רוצים?". "כלום" ענו, "באנו לשאול אותך אולי תרצה להניח תפילין? אבל אם אתה רוצה, יש לנו ספרי קודש למכירה". הוא קנה כמה ספרים ושלח אותם

לדרכם.

כעבור מספר ימים, מלווין ואשתו סוזן, עלו על שייט לקראקס. הוא עדיין היה מרוגז מהפגישה עם אותם בחורים. הוא תהה לעצמו, מדוע במשך כל השנים אף בחור לא הגיע למשרדו, ודווקא כשהוא מנסה לברוח מהדת הם מגיעים?

כשירד מהאונייה בקראקס, הוא שוב ראה שני בחורים חב"דיים. "עוד פעם?", חשב לעצמו, "מה הם עושים פה?" הוא התחיל ללכת לכיוון ההפוך, אבל סוזן עצרה אותו, "אנחנו צריכים לצלם אותם". בלית ברירה, נעתר לרצון אשתו וצילם תמונה.

אותם בחורים עקפו את כל האנשים שירדו מהאונייה, נגשו ישר אליהם ושאלו אותו, "סלח לי, אתה יהודי?" כשאשתו אמרה שהיא מופתעת לפגוש את חב"ד בקראקס הם ענו, "איפה שיש קוקה קולה יש את חב"ד", ומיד שאלו "אולי תרצה להניח תפילין?"

מלווין סירב, והבחורים הלכו לדרכם, אך בלבו שאל את עצמו, "למה זה קורה לי שוב ושוב?"

בעודו מסיים את הסיפור, הוא אומר לזלמן "בגלל התמונה שצילמתי אני יודע שזה אתה. לא הנחתי איתך תפילין, אבל כשחזרתי לקרוז בכיתי הרבה. כשחזרתי לניו ג'רזי, התחלתי להניח תפילין וחזרתי ליהדות". (מתוך מגזין "עמי", כ"ד אלול תשפ"א)

עשיר בלי כסף

בחג הסוכות מובא שמהדרים במצוות הצדקה. הרמב"ם כותב שמצווה להזמין לסוכה אורחים עניים וכו'. אומר הרבי בשיחה, שבתורה נאמר, "כל חלב לה" (ויקרא ג, טז), את הכי טוב והמובחר צריך להקדיש לה'. זה מלמד אותנו, שכל מצווה שאנו מקיימים, עלינו לעשותה בצורה המכובדת והעשירה האפשרית.

לפיכך, אומר הרבי, כשנותנים צדקה, יש לתת את הדבר הכי חשוב שברשות האדם. ואם עלינו לתת צדקה מהכסף שברשותנו, על-אחת-כמה-וכמה שעלינו לתרום לצדקה מהדבר הכי חשוב שברשותנו [?] התורה והמצוות.

כסף יש לכולם, ליהודים ולאינם-יהודים. אבל תורה זה דבר ששייך רק ליהודי,

ואם כן, עליו לתת לצדקה את הטוב, היפה והמשובח. ככל שיש פחות מזה, וככל שיש פחות אנשים שיודעים תורה, זה יותר חשוב ונדיר. ולכן עלינו לחלוק את זה עם אותם אלה שזה לא נמצא ברשותם.

פעמים רבות, כשהרבי ביקש מאנשים לחלוק את יהדותם עם אחרים, הם טענו, "אני לא יודע מספיק כדי ללכת וללמד מישהו אחר. אני בעצמי עדיין 'עני בדעת'. מי ומה אני כדי לתת? אני עדיין זקוק לקבל את הצדקה הרוחנית".

על כך השיב הרבי רעיון מעניין. אחת ההלכות במצוות הצדקה, היא שאדם שברשותו מאתיים זוז (מטבע מתקופת התלמוד), אין לו זכות לקבל צדקה, כי לא נחשב לעני. מובא על כך בכתבי האר"י ז"ל רמז: המילה "צדקה" היא בגימטריה 199, ולמי שיש יותר מ-199 לא נחשב עני ואינו יכול לקבל צדקה.

מוסיפה המשנה בסוף מסכת פאה ואומרת, "מי שיש לו חמישים זוז והוא נושא ונותן בהם, הרי זה לא יטול". אדם רגיל שברשותו פחות ממאתיים זוז נחשב עני, לאידך אדם שיש לו רק חמישים זוז, אבל הוא איש עסקים, הוא לא "יושב" על הכסף שלו אלא סוחר בהם, אזי גם אם יש לו הרבה פחות ממאתיים זוז, בכל זאת לא יטול מן הצדקה, מדוע? משום שלמרות שכרגע יש בידו רק חמישים היות שביכולתו להרוויח הרבה יותר ממאתיים זוז, לכן כבר עכשיו אינו נחשב עני.

אלף פעמים ככה

אומר הרבי, שאותו רעיון חל גם בלימוד התורה. ישנו יהודי שיודע תורה, אבל הוא "יושב" על זה, הוא לומד לעצמו, הוא לא חולק את זה עם אחרים. הוא אכן נחשב ל"עני בדעת". אבל מי שברשותו רק חמישים זוז, הוא יודע קצת מאוד, אבל הוא לא שומר את זה לעצמו אלא מלמד אחרים, אזי גם עכשיו הוא לא נחשב לעני בדעת, כי ברגע שהוא חולק את התורה שלו עם השני גם הוא מרוויח מזה, כי הוא עצמו לומד יותר ומבין יותר כשהוא מלמד.

בנוסף לכך, ישנה את ההבטחה של חז"ל, שכשאדם חולק את התורה שלו עם השני, "נעשים מוחו וליבו זכים אלף פעמים ככה", היינו, את מה שהיה לוקח לו שעה ללמוד, הוא ילמד אלף פעמים מהר וברור יותר. אם כן, אפילו שיש לנו קצת תורה, ואנחנו יודעים מעט מאוד, אבל כשאנו "מוכרים" את התורה שלנו לאחרים, אנחנו מתעשרים. (משיחת ו' תשרי תשל"ח, שיחות קודש ח"א ע' 63)